

Tato rigorózní práce se zaměřuje na psychologickou problematiku návratu ze zahraničního studijního programu LLP - Erasmus. Teoretická část práce pojednává o psychologických aspektech mezikulturní adaptace a zejména mezikulturní readaptace skládající se z kognitivní, afektivní a behaviorální dimenze. Pozornost je věnována především zpětnému kulturnímu šoku: jeho teoretickému vymezení, readaptačním strategiím a přehledu výzkumů. V teoretické části jsou také uvedeny faktory, které ovlivňují průběh mezikulturní adaptace/readaptace. Z uvedených faktorů se práce nejvíce zabývá vlivem pětifaktorové struktury osobnosti, protože se tento koncept osobnosti ukazuje v problematice mezikulturní adaptace/readaptace jako klíčový. V práci je také rozebrán návrh návratového tréninku, kterého by se mohli navracející se studenti účastnit.

V empirické části práce byly testovány proměnné, které ovlivňují návrat z LLP - Erasmus. Výzkumu se účastnilo 81 studentů Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, jež v akademickém roce 2008/2009 a 2009/2010 absolvovali studijní program LLP - Erasmus. Byly provedeny dvě studie. První studie (validizační studie) se zaměřovala na ověřování výsledků kvantitativní studie mé diplomové práce (Kučerová, 2009). Validizační studie potvrdila, že pohlaví a věk nemají vliv jak na míru zpětného kulturního šoku, tak na délku readaptace. Výsledek, že délka pobytu v zahraničí ovlivňuje míru zpětného kulturního šoku a délku readaptace, však nebyl potvrzen. Druhá studie zkoumala vliv dimenzí NEO modelu osobnosti (Neuroticismu, Extraverze, Otevřenosti vůči zkušenosti, Přívětivosti, Svědomitosti) na míru zpětného kulturního šoku a délku readaptace. Výsledky zjistily pozitivní korelaci mezi Neuroticismem a mírou zpětného kulturního šoku. Vliv ostatních dimenzí NEO modelu osobnosti na míru zpětného kulturního šoku nebyl prokázán. Také bylo zjištěno, že ani jedna z dimenzí osobnosti nekorelovala s délkou readaptace. Na základě výsledků výzkumu jsou v práci uvedena praktická doporučení, která by mohla být aplikována v rámci návratového tréninku.